

Hitta öppet tillgängliga artiklar

Hitta öppet tillgängliga artiklar

Öppet tillgängliga artiklar går att hitta på flera sätt, bland annat genom plugins, söktjänster och fjärrlån.

Allt fler artiklar publiceras öppet tillgängliga. En del publiceras i rena open access-tidskrifter och andra i tidskrifter som baseras på prenumerationer och som tar ut en avgift för att göra artikeln öppet tillgänglig.

Det finns även artiklar som är öppet tillgängliga av andra skäl. Till exempel kan de vetenskapliga förlagen tillåta forskaren att parallellpublicera artikeln öppet tillgänglig i institutionella repositorer eller ämnesarkiv.

Sök efter öppet tillgängliga artiklar

Du kan ladda ner och använda dig av tillägg i webbläsaren, så kallade plugins, eller söka direkt i vetenskapliga arkiv för att hitta öppet tillgängliga artiklar. Nedan listar vi exempel på olika plugins och öppna arkiv/söktjänster.

Kontakta artiklens författare eller andra forskare

Forskare får dela artiklar som inte är öppet tillgängliga med varandra om det är tillåtet enligt avtal med förlaget. Det kallas "scholarly sharing". Se Sherpa/Romeo (databas över förlagens copyright- och självarkiveringspolicyer) för de villkor som gäller.

<http://sherpa.mimas.ac.uk/romeo/about.php>

Genom att använda Open Access Button, <https://openaccessbutton.org>, förmedlas en förfrågan till artikelförfattaren till en låst artikel om att deponera den i ett öppet vetenskapligt arkiv. Det finns även sociala plattformar för forskare, som ResearchGate, <https://www.researchgate.net>, och Academia, <https://www.academia.edu/>.

Kontakta ditt bibliotek

Om artikeln du söker inte är fritt tillgänglig eller går att hitta via ditt lokala bibliotek, finns ytterligare ett alternativ: I många fall kan artiklar beställas in via dokumentleverans från andra bibliotek i Sverige eller utomlands. Vänd dig till ditt bibliotek för hjälp.

Exempel på olika plugins

Det finns ett antal plugins (eller tillägg) som kan installeras i din webbläsare för att göra det lättare att hitta öppet tillgängliga artiklar.

Unpaywall

Unpaywall är ett tillägg som gör det enkelt att hitta öppna artiklar.

Besök tjänstens webbplats,

<http://unpaywall.org/products/extension>

Open Access Button

Open Access Button är ett tillägg för att hitta öppna versioner av artiklar. Det används också för att förmedla en förfrågan till artikelförfattaren om att göra en låst artikel öppet tillgänglig via ett institutionellt arkiv.

Besök tjänstens webbplats,

<https://openaccessbutton.org>

Google Scholar Button

Google Scholar Button är ett tillägg som gör det enklare att använda Google Scholar för att hitta fulltextartiklar.

Besök tjänstens webbplats,

<https://chrome.google.com/webstore/search/scholar>

Lazy Scholar

Lazy Scholar är ett tillägg som hittar både öppet tillgängliga artiklar och de artiklar som användare har tillgång till via institutionella abonnemang.

Besök tjänstens webbplats,

<http://www.lazyscholar.org>

Kopernio

Kopernio är ett tillägg som hittar både öppet tillgängliga versioner av en artikel och artiklar som användaren har tillgång till via abonnemang. Kräver registrering.

Besök tjänstens webbplats,

<https://kopernio.com>

Exempel på vetenskapliga arkiv och söktjänster

Allmänt

1findr free edition

Plattform för att söka artiklar i sakkunniggranskade tidskrifter. Tjänsten går att avgränsa till endast öppet tillgängliga artiklar. Den fria versionen har begränsningar –till exempel går det inte att göra avancerade sökningar.

Besök tjänstens webbplats,

<https://1findr.1science.com>

BASE – Bielefeld Academic Search Engine

Index och söktjänst från Bielefelds universitetsbibliotek för vetenskapligt material, där cirka 60 procent är öppet tillgängligt.

Besök tjänstens webbplats,

<https://www.base-search.net>

CORE

Index och söktjänst för vetenskaplig output från arkiv och tidskrifter i hela världen.

Besök tjänstens webbplats, <https://core.ac.uk>

Dimensions

Tjänsten erbjuder sökningar efter publikationer och möjligheten att söka efter citerade och citerande artiklar. Dessutom indexerar den projektanslag, patent och kliniska prövningar.

Den fria versionen ger begränsade möjligheter.

Besök tjänstens webbplats,

<https://www.dimensions.ai>

DOAJ

DOAJ är en söktjänst för att hitta öppet tillgängliga, högkvalitativa och sakkunniggranskade vetenskapliga tidskrifter och artiklar.

Besök tjänstens webbplats, <https://doaj.org>

Google Scholar

Googles index och söktjänst för vetenskapligt innehåll på webben.

Besök tjänstens webbplats,

<https://scholar.google.com>

OpenDOAR

I OpenDOAR går det att söka efter arkiv med öppet tillgängligt material. Det är även möjligt att söka i själva innehållet, det vill säga i fulltexten.

Besök tjänstens webbplats,

<http://v2.sherpa.ac.uk/opensoar>

OSF Preprints

OSF Preprints är en plattform med öppet tillgängliga preprints – färdiga manus som delas offentligt innan de sakkunniggranskas och publiceras i en traditionell vetenskaplig tidskrift. Fördelen med att publicera preprints är att snabba på den vetenskapliga kommunikationen.

Center for Open Science (COS), som står bakom plattformen, är en icke-vinstdrivande verksamhet med målet att öka öppenhet och reproducerbar forskning.

Besök tjänstens webbplats,

<https://osf.io/preprints>

Zenodo

Zenodo är ett öppet arkiv där forskare kan ladda upp publikationer och annat material. Arkivet består till stor del av forskningsdata och kod. Zenodo bygger dessutom på öppen källkod, och utvecklades av CERN.

Besök tjänstens webbplats, <https://zenodo.org>

Biologi och medicin

bioRxiv

Arkiv för öppet tillgängliga artiklar inom biologi (Cold Spring Harbor Laboratory).

Besök tjänstens webbplats,

<https://www.biorxiv.org>

PubMed Central

Arkiv för öppna artiklar inom medicin och biologi (National Library of Medicine).

Besök tjänstens webbplats,

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc>

Fysik, matematik, data

arXiv

Arkiv för öppna artiklar inom fysik, matematik, datavetenskap och liknande vetenskaper (Cornell University).

Besök tjänstens webbplats, <https://arxiv.org>

Humaniora

Humanities Commons

Arkiv för öppna artiklar och andra typer av material inom humaniora.

Besök tjänstens webbplats,

<https://hcommons.org/core>

Samhällsvetenskap

SocArXiv

Öppet arkiv för samhällsvetenskaper.

Besök tjänstens webbplats,

<https://osf.io/preprints/socarxiv>

